Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

7.11.2022

Erityisasiantuntija Marjatta Koskinen
Luonnonvaraneuvos Heikki Piiparinen
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto
asiantuntijakuuleminen 9.11.2022

HE 242/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2022 neljänneksi lisätalousarvioksi

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan lukujen 30.10 (Maaseudun kehittäminen) ja 30.20 (Maa- ja elintarviketalous) osalta vuoden 2022 neljänteen lisätalousarvioesitykseen sisältyvät seuraavat asiat.

Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen (momentti 30.10.41) arvoitiin lisätalousarvion valmisteluvaiheessa elokuussa 2023 tarvittavan lisäystä 10 miljoonaa euroa. Lisäyksellä varaudutaan lainojen viitekorkojen noususta aiheutuvaan korkotuen kokonaismäärän kasvuun.

Eläinlääkintähuoltoon ja kasvintuhoojien torjuntaan varattuja määrärahoja (momentti 30.20.20) esitetään lisättäväksi 4,95 miljoonalla eurolla. Lisäyksestä 2,75 miljoonaa euroa aiheutuu eläintautitorjunnan kustannuksista ja 2,2 miljoonaa euroa kunnille eläinlääkintähuoltolain nojalla maksettavien korvausten kasvusta.

Lisätalousarviossa budjetoidaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 16.8.2022 hyväksytyn ohjelmamuutoksen aiheuttamat muutokset momenteille. Ohjelmamuutoksella varmistetaan tarpeenmukaisen toiminnan jatkuminen ohjelmakauden lopussa ja pyritään varmistamaan maaseutuohjelman rahoituksen ja asetettujen määrällisten tavoitteiden toteutuminen.

Muutokset kohdistuvat momenteille 30.10.40, 30.10.43 ja 30.20.43. Rahoitusmuutokset momenteittain (määräraha ja valtuus) on kuvattu alla olevassa taulukossa.

	Määrärahat (milj. euroa)				Valtuudet (milj. euroa)		
	TA 2022	LTA II	LTAE IV	Yhteensä 2022	TA 2022	LTAE IV	Yhteensä 2022
30.10.40 Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset	110,245	7,000[1]	-23,000	**94,245**	118,300	-23,000	**95,300**
30.10.43 Eläinten hyvinvointikorvaukset	65,000		20,400	**85,400**			
30.20.43 Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit	350,396		2,600	**352,996**	32,000		**32,000**
Yhteensä	**525,641**	**7,000**	**0**	**532,641**			

[1] Osa maatalouden huoltovarmuuspakettia ja vihreän siirtymän kokonaisuutta ja tarkoitettu kokonaan kansallisesti rahoitettavien biokaasu-, lannankäsittely-, ravinnekierrätys- ja hiilensidontainvestointitukien maksamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan luvun 30.40 (Luonnonvaratalous) osalta vuoden 2022 neljänteen lisätalousarvioesitykseen sisältyvät seuraavat asiat.

30.40.22: Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman saannon pienenemisestä johtuva säästö -1,5 milj. euroa

Kestävän kasvun ministerityöryhmä on kesäkuussa kohdistanut 1,5 milj. euron RRF-määrärahojen säästön maankäyttösektorin ilmastokestävien toimenpiteiden rahoitukseen vuodelle 2023. Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että vuodelle 2023 kohdistettu säästö aikaistettaisiin vuodelle 2022. Säästö voitaisiin tällöin kohdistaa vuonna 2022 käynnistettäviin hankkeisiin, jolloin vältytään määrärahojen mahdolliselta uudelleenbudjetoinnilta. Samalla pienennetään säästöistä aiheutuvaa haittaa toimenpiteiden vaikuttavuudelle, kun kolmivuotisille hankkeille on käytettävissä enemmän rahoitusta.

Säästön jälkeen maankäyttösektorin ilmastokestävien toimenpiteisiin käytettävissä oleva rahoitus pienenee 10 milj. eurosta 8,5 milj. euroon. Vähennyksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia toimenpidekokonaisuuden tavoitteisiin ja vaikuttavuuteen.

30.40.31: Tulvapenkereiden kunnostushankkeen määrärahojen uudelleenbudjetointi +0,3 milj. euroa

Uudelleenbudjetoitava määräraha, 300 000 euroa, on vuoden 2020 talousarvion vesitaloudellisia hankerahoja. Määräraha on sidottu Pyhäjoen tulvapenkereiden kunnostustyöhön, jota varten maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt ELY-keskukselle määrärahan hankkeen avustamiseen valtion talousarvion vuoden 2020 määrärahoista. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 700 000 euroa, johon Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on myöntänyt 70 % avustusosuuden. Normaalia suurempi valtion avustus johtuu valtion osallisuudesta alkuperäiseen pengerryshankkeeseen. Hankkeen aloitus on viivästynyt Pyhäjoen kunnasta johtuvista seikoista, eikä rahoitusta ehditä käyttää määrärahan käyttöajan puitteissa. Hanke on nyt käynnissä ja valmistuu vuoden 2023 aikana. Määrärahan uudelleenbudjetointi tarpeen, jotta hanke voidaan saattaa valmiiksi.

30.40.62: Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) vuoden 2021 varojen peruuttaminen -20,313 milj. euroa

Määrärahan peruuttaminen aiheutuu Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR) rahoitettavan Suomen ohjelman 2021-2027 käynnistyksen viivästymisestä. Euroopan komissio hyväksyi Suomen ohjelman 3.8.2022. Kansallisten ohjelmien lykkääntymisten takia komissio on päättänyt siirtää kansallisille ohjelmille vuodelle 2021 varatut rahat vuosille 2022-2025.

Vuoden 2021 talousarviossa EMKVR:n Suomen ohjelman toimeenpanoon on budjetoitu määrärahaa yhteensä 20 313 000 euroa, josta kansallista osuutta on 9 205 000 euroa ja EU-osuutta 11 108 000 euroa. Peruutettu määräraha budjetoidaan uudelleen vuosina 2023-2025 ohjelman toimenpiteiden ja maksatusten etenemisen mukaisesti. Vuoden 2023 osalta uudelleenbudjetointi huomioidaan täydentävässä talousarvioesityksessä ja vuosien 2024-2025 osalta tulevassa 2024-2027 kehysvalmistelussa.